

Vleesveehouder pleit voor samenwerking

Boerenhart klopt voor regio

Rundveehouderij | Tekst en foto's: **Durkje Hietkamp**

Ko van Twillert is een gedreven ondernemer met een open oog voor nieuwe mogelijkheden. Sinds kort worden zijn biologische rundvleesproducten vermarkt onder de merknaam Boerenhart. "Op de huidige voet doorgaan is een doodlopende weg."

Terwijl de zoogkoeien ongestoord staan te eten aan het voerhek, dartelen de kalveren vrolijk in het stro op de Ko-Kalf boerderij. Eigenaar Ko van Twillert weet wat voor vlees hij in de kuip heeft. Hij houdt op biologische wijze 250 Blonde d'Aquitaines in Doornspijk. "Ons doel is om op een dier-vriendelijke manier en met respect voor de natuur, kwaliteitsvlees te produceren", zegt de ondernemer. "En dat proef je. Het vlees van Blondes is fijn van structuur en daardoor bijzonder mals en smaakvol."

Kleinschalig

De wortels van het tiptop ogende vleesveebedrijf gaan elf jaar terug. "Ik wilde hobby-

matig vleesvee houden, maximaal tien dieren, om bij te dragen aan de instandhouding van de zeldzame Nederlandse rassen."

Van Twillert kocht een boerderij in 't Harde met zes hectare grond. "De gemeente stelde hoge eisen. Ik moest niet alleen zoogkoeien en ammoniakrechten kopen, maar ook was een minimum van veertig dieren, een bedrijfsleider en een nieuwe stal vereist."

De ondernemer werkte een plan uit voor eigen vleesverkoop om aan de liefhebberij wat te verdienen, maar realiseerde zich al snel dat zijn voornemen met slechts veertig dieren niet rendabel was. Hij kocht er een bedrijf in Doornspijk bij waar zes jaar geleden een nieuwe potstal voor 200 dieren is

BioVak voor netwerk en inspiratie

Om kennis te nemen van de nieuwste ontwikkelingen uit de branche bezoekt biologisch vleesveehouder Ko van Twillert elk jaar de BioVak. De vakbeurs wordt op woensdag 18 en donderdag 19 januari 2012 voor de vijfde maal gehouden in het IJsselhallencomplex in Zwolle. "Het mooie aan deze vakbeurs is het netwerken. Je daardoor laten inspireren leidt tot nieuwe ideeën."

gebouwd. Hij berekende echter dat om een economisch rendabel vleesveebedrijf uit te baten, minimaal 500 dieren nodig zijn. De ondernemer kocht al het land dat voorhanden was en toen het naastgelegen bedrijf te koop kwam, werd ook daarin geïnvesteerd. Op die plek staat sinds kort een tweede >>

Bedrijfsleider Gerwin Euverman is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van Ko-Kalf.

>>> Boerenhart klopt voor regio

Natuurvriendelijke oevers

Ko van Twillert heeft een hectare natuurvriendelijke oevers laten aanleggen. Het landverlies wordt elders gecompenseerd. Natuurvriendelijke oevers zijn vloeiende overgangen van land naar water waarbij naast de waterkerende functie vooral rekening wordt gehouden met natuur en landschap. Zo ontstaat op verschillende plekken meer biodiversiteit.

nieuwe stal, een hellingstal van 40 bij 125 meter. Per dier is er 10,5 vierkante meter beschikbaar. "Nu kunnen we 500 dieren houden", vertelt Van Twillert. "Dat willen we bereiken door natuurlijke groei."

Opfok

De dieren blijven van begin tot eind op het bedrijf. De koekalveren houden de aanwas in stand. De stierkalveren worden op het bedrijf afgemest. Vijf stieren mogen blijven. Zij fungeren als fokstier.

Zoogkalveren groeien de eerste dertien weken 20 tot 30 procent sneller dan kalveren die met kunstmelk worden grootgebracht, stelt Van Twillert. "De moeder wil haar melk kwijt en stimuleert het kalf om te drinken. De melk is continu en op de juiste temperatuur beschikbaar en bevat veel anti-stoffen", verklaart Van Twillert. "En wat we vooral niet moeten vergeten, is de kracht van moederliefde", zegt hij lachend.

De kalveren worden na negen maanden afgespeend met een hek. Een succesvolle en diervriendelijke methode, volgens Van Twillert. "Omdat ze elkaar kunnen blijven zien en contact is toegestaan, veroorzaakt het weinig stress voor zowel koe als kalf."

In januari gaat de stier bij de koeien waardoor de meeste koeien aan het einde van het jaar afkalven wanneer ze op stal staan.

Groeien

De koeien krijgen kuilgras gevoerd, aangevuld met luzerne, tarwe, mais en een kleine hoeveelheid mineralen. De kalveren eten met de moederdieren mee en kunnen onbeperkt mais opnemen. "Door die mais worden Echinaforce-bladeren gemengd om de activiteit van het immuunsysteem te stimuleren, waardoor de weerstand tegen bacteriële en virale infecties toeneemt", vertelt Van Twillert. De stieren krijgen naast het basisrantsoen, een extra grote hoeveelheid mais vanwege het hoge zetmeelgehalte dat groei stimuleert. Wanneer ze een gewicht van 650

tot 700 kilogram hebben bereikt, zijn ze slachtrijp. "Dat halen ze na circa vierentwintig maanden", zegt de vleesveehouder. Blonde d'Aquitaines staan bekend om hun hoge groeisnelheid en slachrendement en goede vleeskwaliteit. "Dieren van dit ras groeien lang door, zonder te vervetten, waardoor ze hoge eindgewichten bereiken. Ze hebben aanleg voor spieraanzet waardoor het vetpercentage en cholesterolgehalte van het vlees laag is", legt Van Twillert uit.

Boerenhart

Het vlees is te koop op de boerderijen van Ko-Kalf. Vleespakketten zijn ook af te halen in Elburg, waar tevens het kantoor van Van Twillert is gevestigd. Diepgevroren vleespakketten kunnen overal in Nederland worden bezorgd. Daarnaast is het vlees te vinden in de Natuurvoedingswinkel in Amersfoort en De Smaak van Echt in Baarn. "Hier worden de producten sinds kort onder het merk Boerenhart verkocht", vertelt de ondernemer trots. Boerenhart is een initiatief van boeren uit Midden-Nederland die samenwerking willen bevorderen op basis van hun regionale identiteit. Zij stellen hun bedrijf open voor bezoekers. Naast vers rundvlees, zijn ook biologische aardbeien, aardbeiensiroop, advocaat en andere producten in het Boerenhart-assortiment opgenomen. Het doel is herstel van de verbinding tussen landbouw, voedsel en maatschappij met een beter rendement op de bedrijven. "Biologisch vlees is interessant bij een meer-

Zoogkalveren groeien de eerste dertien weken 20 tot 30 procent sneller dan kalveren die met kunstmelk worden grootgebracht.

Met de installatie van 500 vierkante meter zonnepanelen op het dak van de nieuwe stal, is het bedrijf energieneutraal.

prijs van 20 procent, pas dan is het kostendekkend", zegt Van Twillert. "Op de huidige voet doorgaan is een doodlopende weg, daarom moeten we zoeken naar andere manieren om de markt in te richten en een eerlijke prijs te genereren."

Door samen te werken kunnen de ondernemers elkaars kennis en netwerk benutten en de kosten delen. "We hopen veel verschillende regionale ondernemers voor dit initiatief te interesseren."

Distributie

De belangstelling voor natuurlijke producten neemt toe. "De versheid, smaak, puurheid en productiemethode worden positief gewaardeerd." De biologische sector groeit hard, maar is nog lang niet uitontwikkeld, meent Van Twillert. Vraagstuk waar de ondernemer momenteel mee worstelt, is de distributie. "Rechtstreekse levering bespaart klanten veel voedselkilometers, maar de moeilijkheid is dat vleesproducten binnen vierentwintig uur bevroren moeten worden bezorgd."

Van Twillert is een ambitieuze ondernemer met een open oog voor nieuwe kansen en mogelijkheden. "De nieuwe Ko-Kalf Eko rundvleeskroketten vinden gretig aftrek", laat hij trots weten. "De biologische producten worden bereid met zuivere grondstoffen. Resultaat is een eerlijke snack."

Vruchtbaar

Het vee op de Ko-Kalf-boerderijen wordt zomers geweid op in totaal 120 hectare. De overige 180 hectare wordt verhuurd, voornamelijk als weiland en gedeeltelijk als akkerbouw. De akkerbouwers telen op biologische wijze mais en tarwe voor het winterrantsoen.

Het land wordt gemiddeld twee keer per jaar na 15 juni en zodra het weer het toelaat, gemaaid en ingekuuld. Nieuw gras wordt gedroogd en als krachtvoer gebruikt. Daarnaast wordt op veertien hectare luzerne geteeld. Het gras is structuurrijk, wat zorgt voor een goede pens- en darmwerking. Het N-leverend vermogen van de bodem is hoog, net als het P-Al getal en de bodem-pH. "Dat komt onder andere door de weegbree die in de percelen staat. De plant bevat veel magnesium en voorkomt kopziekte. Met gebroken schelpen over de mest wordt de pH op natuurlijke wijze verhoogd."

Voor de verrijking van de bodem wordt ruige stalmest gebruikt. "Het liefst laat ik het zo lang mogelijk liggen. Overjarige, verteerde mest wordt langzaam door de bodem opgenomen, waardoor de plant er het hele jaar profijt van heeft." Voor 1 april komt de mest op het land. Deze biologische manier van landbewerken heeft een groot effect op de biodiversiteit volgens de veehouder.

Duurzaam

Als overtuigd christen ziet Van Twillert het als zijn plicht zo verantwoord mogelijk om te gaan met de aarde en iets goeds na te laten voor de volgende generaties.

"We moeten naar duurzaam, natuurlijke functies benutten en streven naar optimaal bodemgebruik", benadrukt de ondernemer. Van Twillert erkent dat de biologische landbouw meer beslag legt op grond. "Maar biologische landbouwers putten de bodem niet uit. We zorgen voor een bodem die na elke oogst de kans krijgt om zichzelf te herstellen. Wij telen voer voor ons vee en het vee produceert dierlijk mest, waarmee

de akkers worden verrijkt om de bodem vruchtbaar te houden. Zo wordt de natuurlijke kringloop gesloten, gaat er niets waardevol verloren." Van Twillert is voorstander van een regionaal ingestelde landbouweconomie. Hij juicht het terugdringen van de im- en export van vlees toe. "Zolang de grenzen niet worden gesloten, zal goedkoop vlees blijven komen uit landen waar weinig toezicht is en waar veel meer antibiotica wordt gebruikt. Nederlandse veeboeren die verplicht zijn te voldoen aan alle eisen voor milieu en huisvesting kunnen hier onmogelijk tegen concurreren, waardoor de druk op de prijzen almaar toeneemt." Volgens hem is Nederland voor voedsel niet afhankelijk van andere landen. "Zelfs niet als we biologisch telen", aldus Van Twillert. " ♦

Ko van Twillert

Ko van Twillert beheert een biologisch vleesveebedrijf onder de naam Ko-Kalf. Op het bedrijf, met een omvang van 120 hectare, worden 250 Blonde d'Aquitaines gehouden. Het bedrijf heeft de mogelijkheden uit te groeien naar 300 hectare en 500 dieren. De ondernemer houdt zich vooral bezig met de commerciële activiteiten van het bedrijf en het vierkant verwaarden van de dieren.

